

[Kristine Heltberg.]

ning, hvorfor det i ministerens fremsættelsestale bebudes, at man her muligvis vil se sig nødsaget til at bevare den nuværende tilskudsform i endnu en periode. Man kan måske udtrykke en vis fortrydelighed over, at dette punkt ikke foreligger helt klarlagt nu, hvor den nye lov skal gennemgås, men det er sikkert ikke megen nytte til.

De økonomiske overvejelser og betænkeligheder, der er blevet fremført her, skal jeg ikke gentage.

En mere alvorlig betænkelighed vækker et helt andet problem: hvordan skal det lykkes at gennemføre denne lov med den velkendte mangel på kvalificerede, færdiguddannede bibliotekarer, en mangel, som åbenbart endnu skal vare længe? Det er sikkert væsentligt, at man opstiller det som et mål at udbygge biblioteksnettet til heltidsbiblioteker over hele landet, så snart det kan lade sig gøre i praksis, men spørgsmålet er, hvornår det vil kunne lade sig gøre, Mon ikke denne dispensationsadgang, som ministeren taler om, vil være noget, som vi vil opleve endnu i mange år?

Loven cementerer den allerede i den nu-gældende lov foreliggende udvidelse af bibliotekernes virkeområde. Mange steder møder vi allerede i dag et rigt og varieret liv, der udfolder sig omkring biblioteker som det sted, hvor folk kan komme ikke blot for at låne bøger eller nu, hvis de ellers har pick-up og andre faciliteter nok hjemme, også låne grammofonplader, men tillige det sted, hvor der holdes møder, vises film, holdes studiekredsafstener og arrangementer, kort og godt et sted, hvor et folkeligt kulturliv har mulighed for at udfolde sig frit, en aktivitet, som forekommer mig, i modsætning til hvad der ellers er blevet sagt her fra nogle sider, at være ganske klart noget, som jeg må vurdere meget positivt.

Det synes at være i lovens ånd, at alle disse aktiviteter skal udvikles videre, og at de skal opstå dér, hvor der endnu ikke er kommet så meget ud af de gode tanker. Det forekommer mig, at det ville være ønskeligt, om man med virkelig vægt i forbindelse med dette lovforslag understregede, at det oprindelige belærende sigte med bibliotekerne nu er stærkt forandret, at det finkulturelle og højtidelige blot er et af de mange tilbud, der gives. Det kan ikke siges tydeligt nok, at

befolkningen nu er voksen nok til selv at vælge og vrage. Vi er kommet et stykke på vej, siden den daværende minister for kulturelle anliggender, Julius Bomholt, ved behandlingen af biblioteksloven i 1964 som noget selvfølgelig understregede, at de nye bestemmelser dengang om audiovisuelle midler naturligvis ikke måtte medføre, at man sådan skulle gå og udlåne popplader til teenagere.

Hensigten må være, at det rige udbud af muligheder, der her skal tilbydes befolkningen netop er af denne art; det skal ikke være formynderskab og oppefra kommende belæring, men blot et rigt og varieret tilbud, så at den enkelte kan finde sig til rette på biblioteket som hele folkets kulturhus uanset smag og baggrund, et sted, hvor man trives og kan lide at komme, hvad enten man er barn i førskolealderen, travl voksen eller bedaget pensionist.

Man kunne tænke sig dette synspunkt langt stærkere fremhævet bl.a. dér, hvor der tales om kriterier ved udvælgelsen af det materiale, der skal anskaffes til bibliotekerne. Noget af det, man her kunne fremhæve som positivt, er det, der står i bemærkningerne om samarbejdet mellem folkebibliotekerne og forskningsbibliotekerne, idet man netop her drager en efter min mening helt rigtig konklusion af, at befolkningen nu er så selvstændig en vælger og vrager af det, der tilbydes, at også forskningsbibliotekernes tilbud skal stå åbne for enhver bibliotekslåner.

En af forudsætningerne for, at de besøgende trives på biblioteket, er, at den arbejdskraft, der findes her, har gode arbejdsforhold. Som tingenes tilstand er, bevirker manglen på bibliotekarer dels et stress på dem, der er der, dels at det kan komme til at knibe, og især at den geografiske fordeling er helt fortvivlende uretfærdig stadig væk, ligegyldigt hvor meget man har søgt at modvirke den. I mindre kommuner langt fra København kan man risikere, at der er 3 mennesker til at ekspedere 15.000 indbyggere, mens man i nærheden af København måske har 5 gange flere til at betjene et tilsvarende antal beboere.

Man har nu uddannet en del af de specielle biblioteksassistenter, men også dem har vi øjensynlig for få af, og så melder spørgsmålet sig, om man ikke kunne gøre